

На основу Уредбе о мерама за сузбијање и уништавање коровске биљке амброзија ("Службени гласник РС", бр. 69/06), и члана 37 Статута града Ниша ("Службени лист Града Ниша", бр.88/08), Скупштина Града Ниша на седници одржаној _____ 2009. године, донела је

**ПРОГРАМ СУЗБИЈАЊА И УНИШТАВАЊА
КОРОВСКЕ БИЉКЕ АМБРОЗИЈА- *Ambrosia artemisiifolia*
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША У 2009. ГОДИНИ**

I - ОПШТЕ О АМБРОЗИЈИ

Амброзија - *Ambrosia artemisiifolia* у народу позната као лимунцик, опаш или фазануша је једногодишња коровска биљка која се среће на различитим типовима земљишта (пољопривредно, шумско, парковско грађевинско, водно) и различитим стаништима. Амброзија је типичан коров незараслих, голих земљишта који може достићи висину и до 2м. Стабло је усправно, разгранато са листовима јајоликог облика при чему је читава биљка обрасла густим длакама. Цветови су скупљени у дуге гроздасте цвасти, на врху стабла и грана, и жућкасте су боје. Ниче крајем априла а почиње да цвета од средине јула до септембра месеца, са највећом продукцијом полена у августу и септембру. Оптимална температура за њено клијање и ницање је температура од 20 до 22 °С. Само једна биљка амброзије продукује од 1 до 8 милијарди поленових зрна.

Амброзија спада у опасне алергенте који изазивају тегобе код око 10% људске популације. Код људи полен амброзије је узрочник 75% свих поленских алергија при чему не постоји старосна граница за појаву осетљивости. Код најосетљивијих особа 8 до 20 поленових зрна у 1м³ ваздуха може да изазове јаке реакције. На основу досадашњих анализа од тегоба летњих поленских алергија пате, у највећој мери, деца и радно способно становништво.

Амброзија изазива низ здравствених проблема као што су респираторне сметње (поленска кијавица, сезонски отитис, астма), дигестивне и уринарне сметње (повраћање, стомачне болове, дијареја и уринарне инфекције) и реакције на кожи (копривњача коже, ангионеуротски ендем, екцем).

II - МЕРЕ ЗА СУЗБИЈАЊЕ И УНИШТАВАЊЕ

За сузбијање и уништавање коровске биљке амброзија важно је у току вегетационе сезоне, до почетка фенолошке фазе цветања применити прописане мере, и то:

- агротехничке мере, на обрадивом пољопривредном земљишту, уз примену одговарајућих хербицида, у зависности од културе,
- механичке мере, на необрадивом пољопривредном, грађевинском и водном земљишту, чупање и кошење испод 5 цм од површине земље да би се спречило њено обнављање преко бочних изданака, и
- хемијске мере, на земљишту поред путева и на самим колосецима, примена хербициди на бази глифосата.

Реализација Програма сузбијања и уништавања коровске биљке амброзије на територији Града Ниша за 2009. годину, обухвата две фазе:

I фаза – Систематско снимање - мапирање распрострањености амброзије на изграђеном и неизграђеном грађевинском и необрадивом земљишту Града Ниша од стране подручне службе "АГРОРАЗВОЈ" Ниш;

II фаза – Избор организације за уништавање амброзије и потписивање уговора.

Мапирањем распрострањености амброзије дефинисаће се локалитети и површине које треба очистити и извршити процена прошлогодишњих активности на сузбијању амброзије. На основу ранијих мапирања на територији Града Ниша нападнута су насеља-изграђена, неизграђена грађевинска земљишта, запуштена пољопривредна земљишта, водно земљиште, депонија, земљиште крај путева, железничке саобраћајнице. Мапирање је потребно обавити до средине јуна ради благовремене примене прописаних мера на сузбијању.

На основу анализе извештаја о кретању и концентрацији полена у ваздуху, мерења која се раде на територији града Ниша, може се видети у којем проценту су предузете активности утицале на смањење полена у ваздуху и колико је учешће тзв. "комшијског полена" .

III - ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Програм сузбијања и уништавања коровске биљке амброзија финансираће се из средстава предвиђених Одлуком о буџету града Ниша за 2009. годину ("Службени лист Града Ниша", бр. 117/08), раздео 3, глава 3.9, функција 421, позиција 217, економска квалификација 424 – специјализоване услуге, у износу од 2.500.000,00 динара.

Овај Програм ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Ниша".

Број: _____

У Нишу, _____ 2009. године

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

Председник

Проф. др Миле Илић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Уредба Владе Републике Србије о мерама за сузбијање и уништавање коровске биљке амброзија ("Сл. гласник РС" бр. 69/06) пружила је правно упориште за квалитетно управљање и решавање овог проблема. Уредбом су дефинисане обавезе власника и корисника свих типова земљишта на којима је регистровано присуство амброзије, односно прописане су мере које треба применити, благовремено. Веома је важно да се до почетка цветања ове коровске биљке, средином јула месеца, приступити њеном систематском уништавању. Неопходна је максимална озбиљност код решавања овог проблема, поштовање назначених рокова, имајући у виду величину проблема које изазива.

Инструкција Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управе за заштиту биља, од 31.05.2007. године, о примени горе поменуте Уредбе јасно одређује кораке и надлежност конкретних субјеката код сузбијања-уништавања ове коровске биљке.

Као и ранијих година извршиће се мапирање-лоцирање амброзије на територији Града Ниша, од стране овлашћене подручне пољопривредне службе "Агроразвој" Ниш, а затим на основу дефинисане површине земљишта захваћене амброзијом ангажовати радна организација ради њеног уништавања.

Већ устројени мониторинг аерополена амброзије на територији Града Ниша, указује да су регистроване концентрације далеко ниже од свих забележених концентрација овог полена у градовима у Војводини (Сомбор, Зрењанин, Нови Сад и Рума).

Међутим имајући у виду тренд ширења ове биљке и повећања дужине изложености људске популације дејству полена амброзије очекује се пораст броја сензибилисаних особа на овај алергени полен.

НАЧЕЛНИК
УПРАВЕ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ
И РАЗВОЈ СЕЛА

Александра Брзаковић